

- להזאה [שאינן מלאכה פוסלת אחר שהניחו את האפר במים]. נתכוין להזות על הבהמה – נפסלו המים [שהרי זה כנושא מי חטאת שלא על מנת להזות, הלכך נטמא הנושא ופסל את המים. ונראה שזוהו כדעת חכמים, אבל רבי אלעזר סובר מי-חטאת שנטמאו – מטהרים. ע' זבחים צג].
ונראה שאם בשעת הטבילה נתכוין לבהמה – טבילתו פסולה לדברי הכל (עפ"י חזון איש קכו, יב. וכן פירש את דברי הרמב"ם (פרה י, ח). וע"ע חזו"א פרה ו, ה-ז).
- ב. נפקותא נוספת בכך שאינה הזאה, שהנושא את המים כדי להזות על דבר שאינו מקבל טומאה [ולא הוה לבסוף על האדם] – נטמא, שלא כנושא לצורך הזאה (ע' חזו"א פרה ו, ה).
ג. הוה על הטמא ולא נתכוין לטהרו; בתו"י (להלן מב:) נקטו שמועילה הזאתו. וכן דעת הראב"ד (פרה י, ז). אבל הרמב"ם (שם) מצריך כוונה לטהרה (וערש"י סוטה לט רע"א; תוי"ט פרה יב, ב).

דפים יד – טו

כו. מהו סדר העבודות דלהלן; הקטרת קטורת, הטבת הנרות, שחיטת התמיד וזריקת דמו?

נחלקו תנאים על סדר עבודות השחר; לתנא דמתניתין [הוא רבי שמעון איש המצפה. רבי יוחנן], הקטרת קודמת להטבת הנרות. ופירשו דהיינו להטבת שתי נרות אחרונות, שבתחילה מטיב חמש נרות ואח"כ מקטיר קטורת וחוזר ומטיב שתי נרות (אבל אין דעה הסוברת קטורת קודמת לכל הנרות. רש"י). ולתנא דמסכת תמיד, וכן לאבא שאול, מטיב תחילה את כל הנרות ורק אחר כך מקטיר קטורת (בבבא בבבא בהיטיבו את הנרת – ואח"כ – יקטירנה).

שחיטת התמיד וזריקת דמו; לרבנן (וכן דעת תנא דסדר יומא – להלן כה לא:) היו נעשות קודם להטבת הנרות. ולאבא שאול, זריקת הדם היתה בין הטבת חמש נרות להטבת שתי נרות (כן אמר אביי לג). וכתבו התוס' שאפשר שרב פפא חולק וסובר שגם לאבא שאול מקדים דם התמיד להטבת הנרות. ואילו תנא דתמיד סובר שזריקת התמיד נעשית לאחר הטבת הנרות.

לדברי הכל שחיטת התמיד וזריקת דמו קודם לקטורת, ואילו הקרבת אברי התמיד של שחר על המזבח היתה לאחר הקטורת (כדלהלן לא: לד.).

א. הרשב"א (בשור"ת, ח"א עט) צדד שאפשר לדעת תנא דתמיד לא היה הפסק כלל בהטבת שבעת הנרות (וכ"כ בחדושי הר"ן שבת כב: בשם הרא"ה. וכ"כ מהרש"א [עפ"י התוס'] כאפשרות בדעת רב פפא. וע' בשפת אמת).

ב. לדברי אבא שאול, יש אומרים ששחיטת התמיד היתה נעשית קודם לתחילת הטבת הנרות (עפ"י הגר"א תמיד ג, א) או היתה בזמן ההטבה ולא היו מדקדקים בה מפני שאינה עבודה לפיכך יכולה להעשות קודם ההטבה או לאחריה (עפ"י פירוש הראב"ד שם פ"ד). ואולם רש"י (ד"ה כאן, ולהלן לג. ד"ה לדם. וכ"ה במפרש בתמיד) ועוד ראשונים נוקטים שגם השחיטה היתה לאחר הטבת חמש נרות כמו זריקת דמו.

ג. הרמב"ם (תמידין ו) פסק כחכמים. ויש ראשונים שנקטו להלכה כאבא שאול (ע' קרי"ס שם ג טאו"ה מה ובב"י). ובדיעבד בכל אופן אינו מעכב, וכן שאר סדר תמיד אינו לעיכובא (עפ"י לקוטי הלכות תמיד).

בין הערבים, הכל מודים שהקטרת קודמת לנרות (מערב עד בקר – אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר אלא זו בלבד). והיתה נעשית לאחר הקרבת האברים למזבח, קודם הקטרת הנסכים (משנה לא:).

יש אומרים שאף בין הערבים היתה הקטורת מפסקת בין הדלקת חמש נרות לשתים. ויש חולקים (ע' בשו"ת הרשב"א ח"א עט שט).
ע"ע להלן לג.

דף טו

כז. א. מתן דם התמיד על המזבח – כיצד?

ב. האם מצינו דמי-קרבן שניתנים חציים למעלה וחציים למטה?

א. למשנת סדר תמיד, דם התמיד ניתן בשתי מתנות שהן ארבע כשאר עולות. תחילה בקרן מזרחית צפונית [ולא מזרחית-דרומית – כי עולה טעונה יסוד וקרן זו לא היה לה יסוד], ואחר כך במערבית דרומית. [ולא להפך – מערבית-דרומית ואח"כ מזרחית-צפונית – כי כל פינות לא יהו אלא לימין, וכשנותן דם החטאת עולה בכבש ופונה מזרחה תחילה, שהיא הימנית לו. וכן בכל הדמים אעפ"י שאינו עולה בכבש. ערש"י ותוס'].

רבי שמעון איש המצפה מְשַׁנֵּה בתמיד משאר עולות; לאחר מתן הדם בקרן מזרחית צפונית נותן אחת מערבה ואחד דרומה (ושעיר עזים אחד לחטאת לה' על עלת התמיד יעשה ונסכו – עולה היא, ואמרה תורה לעשות בה מעשה חטאת, והיינו תחילה אחת שהיא שתיים כעולה ואחר כך שתיים שהן שתיים כחטאת).

הלכה כסתם משנה במסכת תמיד, דלא כרבי שמעון איש המצפה (עפ"י רמב"ם מעשה הקרבנות ה,ו).

ב. לא מצינו דמים שחציים למעלה וחציים למטה [ומתנות דם הפר והשעיר שעל הכפורת, היו כולן במקום אחד (תוס'). ועכ"פ לא היו מכוונות חציין למעלה וחציין למטה. ע' בפירושו רבנו אליקים]. וכן מתנות הדם שעל המזבח הפנימי – כולן היו למעלה, על קרנותיו וגגו].

דוקא במקום אחד לא מצינו, אבל מצינו שנותן מדם הפר ומדם השעיר על קרנות מזבח הפנימי ושופך השיריים על יסוד המזבח החיצון, ושפיכת-שירים זו מעכבת לפי דעה אחת (עפ"י זבחים לח: וכ"ג רבנו חננאל כאן).

דפים טו – יז

כח. א. אלו לשכות היו פתוחות לבית המוקד, והיכן היה מיקומן?

ב. אלו לשכות היו במקצועות עזרת נשים?

ג. מי הוא תנא דמסכת מדות?

ד. האם פתח ההיכל יכול להראות דרך פתח מזרחי של הר הבית?

א. ארבע לשכות היו לבית המוקד, כקייטונות הפתוחות לטרקלין; שתיים (הדרומיות) בקודש ושתים (הצפוניות) בחול, שבית המוקד נמצא בצפון העזרה (רמב"ם בית הבחירה ה,ט; תוס' – עפ"י משנה מדות א,ה), חציו בשטח העזרה וחציו מחוצה לה (כפרש"י ועוד. וי"א שכולה מחוץ לעזרה אלא ששתי לשכות היו מקודשות, ויתכן שהיו פתוחות לעזרה), וראשי פספסים מבדילים בין קודש לחול.